

SADRŽAJ

AZTN je iznimno na zahtjev podnositelja, 1. ožujka odobrio određene radnje provedbe koncentracije prije odluke o dopuštenosti koncentracije od 15. ožujka 2022.

Još jedno pravomoćno rješenje iz područja ZNTP-a

AZTN pokrenuo postupak protiv Hrvatske pošte d.d.

Odbačena inicijativa za pokretanje postupka protiv mirovinskih društava

Provedba ZNTP-a: AZTN primjenjuje odredbe ZNTP-a o krajnjoj prodajnoj cijeni od 1. ožujka 2023., a sve ostale njegove odredbe u punoj su primjeni od 1. ožujka 2022.

Komisija poziva na komentiranje nacрта revidiranih pravila o sporazumima o horizontalnoj suradnji između poduzetnika

Komisija provodi savjetovanje s dionicima o sporazumima o održivosti u poljoprivredi

Međunarodna mreža za tržišno natjecanje (ICN) suspendirala Rusiju iz članstva i aktivnosti

Španjolska kaznila nacionalnog poštanskog operatora s 32,6 milijuna eura za zlouporabu vladajućeg položaja primjenom popusta velikim kupcima

Francuska kaznila nacionalnog pružatelja elektroenergetskih usluga s 300 milijuna eura za zlouporabu tarifnog sustava

AZTN je iznimno na zahtjev podnositelja, 1. ožujka odobrio određene radnje provedbe koncentracije prije odluke o dopuštenosti koncentracije od 15. ožujka 2022.

1. ožujka 2022. godine, AZTN je zaprimio prethodnu prijavu namjere provedbe koncentracije poduzetnika Hrvatska poštanska banka (dalje u tekstu: HPB) i Sberbank d.d. (dalje u tekstu Sberbank Hrvatska), u izvanrednim okolnostima postupka pred Jedinstvenim sanacijskim odborom - sanacijskim tijelom europske bankovne unije, vezano uz sankcije EU-a uslijed ruske invazije na Ukrajinu.

U prethodnoj prijavi koncentracije od AZTN-a je zatraženo donošenje odluke u smislu članka 19. stavka 6. ZZTN-a kojim se propisuje iznimno postupanje AZTN-a u posebnim okolnostima, pod uvjetima koji moraju biti kumulativno ispunjeni: u opravdanim slučajevima, a na zahtjev sudionika koncentracije, AZTN može dopustiti provedbu određenih radnji provedbe prijavljene koncentracije i prije isteka roka, odnosno dostave rješenja.

Pri ocjeni opravdanosti takvog zahtjeva, AZTN uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito prirodu i težinu štete koja bi mogla nastupiti sudionicima koncentracije

cije ili trećim stranama te učinke na tržišno natjecanje koji bi mogli nastati provedbom koncentracije. Stoga je AZTN svojom odlu-

kom od 1. ožujka 2022. godine, dopustio na zahtjev podnositelja prethodne prijave koncentracije provedbu određenih radnji pro-

Učinci koncentracije

AZTN je temeljem potpune prijave koncentracije, utvrđene strukture mjerodavnog tržišta, postkoncentracijskog tržišnog udjela sudionika koncentracije, očekivanih učinaka koncentracije u smislu koristi za potrošača i drugih raspoloživih podataka i saznanja, ocijenio da nije riječ o zabranjenoj koncentraciji u smislu odredbe članka 16. ZZTN-a. Sudionici koncentracije su primarno prisutni na tržištu depozita stanovništva, tržištu depozita pravnih osoba, tržištu kredita stanovništvu i tržištu kredita pravnim osobama u RH te će koncentracija prvenstveno imati učinak na tržištu bankovnih usluga na teritoriju RH.

vedbe prijavljene koncentracije i prije isteka roka iz članka 22. stavka 1. ZZTN-a, odnosno sve radnje koje su neophodne u svrhu provedbe odluke Jedinstvenog sanacijskog odbora.

S obzirom na opisano stanje u zahtjevu podnositelja prethodne prijave koncentracije, okolnosti slučaja su takve da nastavak poslovnih aktivnosti Sberbank Hrvatska na tržišnim osnovama, uslijed sankcijskog režima kojem je izložena zbog ruske invazije na Ukrajinu, više nije moguće. Uslijed

opisanih okolnosti, nekontrolirano propadanje Sberbank Hrvatska, imalo bi negativne učinke na cjelokupno gospodarstvo Hrvatske, slijedom čega proizlazi jasna priroda i težina štete koja bi mogla nastupiti sudionicima koncentracije i trećim stranama.

Zaključno, AZTN je 15. ožujka 2022. odobrio na prvoj razini, u smislu odredaba ZZTN-a, predmetnu koncentraciju jer je utvrdio da je riječ o koncentraciji koja neće imati značajan učinak na tržišno natjecanje. **a**

Još jedno pravomoćno rješenje iz područja ZNTP-a

Visoki upravni sud Republike Hrvatske (dalje u tekstu: VUSRH) odbio je žalbu tužitelja KAUF LAND HRVATSKA k.d., Zagreb (dalje u tekstu: Kaufland) i potvrdio presudu Upravnog suda u Zagrebu, od 7. listopada 2021., kojom je odbijen tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) od 29. svibnja 2020. godine te zahtjev tužitelja za naknadu troškova upravnog spora.

Podsjećamo da je prvostupanjskom presudom Upravnog suda u Zagrebu odbijen tužbeni zahtjev Kauflanda za poništenjem rješenja tuženika - AZTN-a, od 29. svibnja 2020. godine, u upravnoj stvari utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u vezi sadržaja i načina provedbe ugovor-

nog odnosa s dobavljačem Prehrambena industrija VINDIJA d.d. sa sjedištem u Varaždinu, protiv trgovca Kaufland u smislu ZNTP-a, kao i odbijen zahtjev za naknadu troškova upravnog spora. Donošenjem opisane presude VUSRH-a, rješenje AZTN-a od 29. svibnja 2020. godine postalo je pravomoćno.

Poveznica na prethodno priopćenje o donesenom rješenju AZTN-a: <https://www.aztn.hr/provedba-zntp-a-aztn-kaznio-kaufland-hrvatska-k-d-s-l-100-00000-kunazbog-nametanja-nepoštenih-trgovackih-praksi/>

Cjeloviti tekst rješenja bez poslovnih tajni objavljen je na mrežnoj stranici AZTN-a na poveznici <http://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2020/07/UPI-034-032018-04006.pdf.a>

AZTN pokrenuo postupak protiv Hrvatske pošte d.d.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) je 3. veljače 2022. zaključkom o pokretanju postupka po službenoj dužnosti pokrenula postupak protiv poduzetnika HP-Hrvatska pošta d.d. sa sjedištem u Zagrebu, (dalje u tekstu: HP) radi utvrđivanja predstavlja

li uvođenje naknade za kontrolni pregled pošiljaka odnosno troškova zastupanja pri izradi carinskih deklaracija za pošiljke realizirane unutar IOSS sustava od strane tog poduzetnika, narušavanje tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja, u smislu članka 13. Zakona

o zaštiti tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: ZZTN) i članka 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu: UFEU), na mjero-davnom tržištu uvoznih pošiljaka iz trećih zemalja koje se u Republiku Hrvatsku isporučuju na temelju prodaje na daljinu (e-trgovine). Po-

vod za pokretanje predmetnog postupka AZTN-a po službenoj dužnosti bila je inicijativa podnositelja.

U konkretnom slučaju postupak je pokrenut i na temelju članka 102. UFEU-a, budući da u pravilu postoji utjecaj na trgovinu između država članica, ako je riječ o poduzetniku

koji ima vladajući položaj koji pokriva cijelu državu članicu. Samo pokretanje postupka ne prejudicira odluku AZTN-a u ovom predmetu, budući da će se ista donijeti tek nakon što se utvrde sve relevantne činjenice i okolnosti koje treba utvrditi u samom postupku. **a**

Odbačena inicijativa za pokretanje postupka protiv mirovinskih društava

AZTN odbacio inicijativu za pokretanje postupka protiv mirovinskih društava Allianz ZB d.o.o., Raiffeisen d.d., ERSTE d.o.o. i PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d. jer nije utvrdio dostatne indicije za pokretanje postupka po službenoj dužnosti u smislu ZZTN-a

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) odbacila je inicijativu za pokretanje postupka protiv mirovinskih društava Allianz ZB d.o.o., Raiffeisen d.d., ERSTE d.o.o. i PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d., jer nije utvrdila dostatne indicije za pokretanje postupka po službenoj dužnosti u smislu Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: ZZTN).

Horizontalna suradnja između poduzetnika koji su stvarni ili potencijalni konkurenti ne predstavlja u svakom pojedinom slučaju zabranjeni horizontalni sporazum (kartel) koji se smatra teškom povredom tržišnog natjecanja, već može imati pozitivne učinke za tržišno natjecanje ako za posljedicu ima značajnu ekonomsku korist, posebno ako konkurenti udružuju komplementarne aktivnosti, znanja ili sredstva.

Horizontalna suradnja može biti sredstvo podjele rizika, u štete troškova,

! KAKO BI BILI OBUHVAĆENI ZABRANOM PROPISANOM ČLANKOM 8. STAVKOM 1. ZZTN-A, SPORAZUM ILI USKLAĐENO DJELOVANJE IZMEĐU DVA ILI VIŠE NEOVISNIH PODUZETNIKA MORA IMATI ZA CILJ ILI POSLJEDICU NARUŠAVANJE TRŽIŠNOG NATJECANJA NA MJERODAVNOM TRŽIŠTU

udruživanja posebnih znanja i iskustva, povećanje kvalitete i raznovrsnosti proizvoda i bržeg uvođenja inovacija ili povećanja ulaganja.

Osim povećanja vrijednosti imovine pojedinog mirovinskog fonda, drugi legitimni cilj takvog ulaganja imovine odnosno novčanih sredstava, bilo bi smanjenje rizika raspršenosti ulaganja u slučaju obveznih mirovinskih fondova.

Primjena propisa o zaštiti tržišnog natjecanja

Primjena propisa o zaštiti tržišnog natjecanja u skladu sa stajalištem podnositelja predmetne inicijative prema kojemu potencijalno zajedničko ulaganje u istom investicijskom fondu dvaju ili više mirovinskih društava koji su stvarni ili potencijalni konkurenti, treba smatrati zabranjenim horizontalnim sporazumom (kartelom), prema ocjeni AZTN-a, onemogućila bi ili ograničila mirovinskim društvima upravljanje imovinom mirovinskih fondova kao njihove osnovne djelatnosti, odnosno ulaganje imovine mirovinskog fonda radi povećanja njezine vrijednosti i smanjenje rizika raspršenošću ulaganja.

Naime, takvim stajalištem podnositelja predmetne inicijative, u pojedinom investicijskom fondu bilo bi dopušteno samo jednom mirovinskom društvu ulaganje imovine odnosno novčanih sredstava obveznih i/ili dobrovoljnih mirovinskih fondova kojima upravlja.

Cro Value Fond

Uzimajući u obzir da je posebnim propisima, uz određena ograničenja, dozvoljeno obveznim mirovinskim fondovima ulaganje u alternativne investicijske fondove, neovisno o vrsti takvog investicijskog fonda, da je osnivanje Cro Value Fonda i njegova Pravila odobrila Hrvatska agencija za

nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Hanfa) kao nadležno tijelo za provedbu i nadzor primjene Zakona o alternativnim investicijskim fondovima, da je Cro Value Fond jedan od triju alternativna investicijska fonda slične strukture i karakteristika koji su osnovani u razdoblju od 2019. do 2021. godine, da u Republici Hrvatskoj trenutno postoji 39 alternativnih investicijskih fondova, od čega 33 s privatnom ponudom, da je mirovinskim fondovima u Republici Hrvatskoj i prije osnivanja Cro Value Fonda bilo omogućeno izravno i

znatnije ulaganje u mala i srednja poduzeća, da najveći broj ulagatelja u Cro Value Fond nije ograničen niti je ulaganje u isti Fond omogućeno isključivo predmetnim mirovinskim društvima, da je Cro Value Fond visoko rizičan i ne pruža ulagateljima nikakvu ga-

ranciju ili jamstvo ostvarenja očekivanog Neto IRR prinosa, te da bi predmetnim ulaganjem u Cro Value Fond, u odnosu na ukupnu neto vrijednost imovine mirovinskih fondova, bio obuhvaćen neznatan dio te imovine, AZTN smatra kako nije vjerojatno da

! Legitimni cilj ulaganja u isti investicijski fond

Uzimajući u obzir da se obvezni i dobrovoljni mirovinski fondovi osnivaju upravo radi prikupljanja i ulaganja novčanih sredstava kako bi se povećala vrijednost imovine pojedinog mirovinskog fonda, sve radi osiguranja i isplate mirovina članovima fonda u skladu sa zakonskim odredbama, ulaganje imovine odnosno novčanih sredstava obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova kojima upravljaju različita mirovinska društva, u isti investicijski fond i u skladu s posebnim propisima, prema ocjeni AZTN-a, imalo bi legitimni, a ne protutržišni cilj.

bi suradnja predmetnih mirovinskih društava u pogledu izbora društva za upravljanje Cro Value Fondom i definiranja Pravila istog Fonda te potencijalno ulaganje imovine obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova kojima upravljaju u navedeni Fond kao alternativni investicijski fond, imali ograničavajuće učinke za tržišno natjecanje, odnosno značajan negativni učinak na barem jedan od parametara na tržištu koji se tiče tržišnog natjecanja, kao što je to cijena, proizvodnja, kvaliteta proizvoda, raznolikost proizvoda ili inovacije.

Vežano uz suradnju predmetnih mirovinskih društava oko izbora društva za upravljanje Cro Value Fondom i definiranje Pravila istog Fonda, koju podnositelj inicijative smatra spornom, AZTN ističe kako se, prema očitovanju Hanfe, u Republici Hrvatskoj, za razliku od drugačijih praksi i uređenja u Europskoj uniji, svakako podrazumijeva odgovornost upravo upravitelja alternativnog investicijskog fonda za upravljanje fondom i njegovom imovinom, uz mogućnost samih ulagatelja da odluče u kojeg upravitelja imaju povjerenje te kojem povjeravaju svoju imovinu na upravljanje, a usuglašavanje Pravila nije neobičajeno kod investicijskih fondova koji se nude profesionalnim i/ili kvalificiranim ulagateljima, kao što je to slučaj s Cro Value Fondom. **a**

Provedba ZNTP-a: AZTN primjenjuje odredbe ZNTP-a o krajnjoj prodajnoj cijeni od 1. ožujka 2023., a sve ostale njegove odredbe u punoj su primjeni od 1. ožujka 2022.

Druha izmjena Pravilnika o poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, pokvarljivim te proizvodno i tržišno osjetljivim poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, objavljena je u "Narodnim novinama", broj 24/22. (dalje u tekstu: Pravilnik).

Tim je izmjenama, pored usklađivanja s Prilogom I. Kombinirane nomenklature Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/1832 od 12. listopada 2021. o izmjeni Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 385, 29. 10. 2021.), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2022., na kojoj se temelji i Prilog I. Pravilnika, ujedno i pomaknut datum stupanja na

snagu popisa proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s 1. ožujka 2022. na 1. ožujka 2023. Unatoč tome što su proizvodno i tržišno osjetljivi poljoprivredni i prehrambeni proizvodi definirani Zakonom o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom ("Narodne novine", br. 117/17. i 52/21., dalje u tekstu: ZNTP) u osnovnim skupinama, zbog potrebe osiguranja pravne sigurnosti, AZTN će primjenjivati, odnosno ispitivati usklađenost ugovora i načina poslovanja u odnosu na odredbe o krajnjoj prodajnoj cijeni, kao i iz njih izvedene nepoštene trgovačke prakse: zabranu prodaje proizvodno i tržišno osjetljivih

poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda ispod krajnje prodajne cijene (članak 11. stavak 1. točka 26. ZNTP-a) te zabranu prodaje tih proizvoda na akciji uz popust veći od 34% od krajnje prodajne cijene (članak 11. stavak 1. točka 27. ZNTP-a), kao i odredbu o obvezi plaćanja razlike u cijeni više isporučenih, a neprodanih proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (članak 12. stavak 2. točka 2. ZNTP-a) od 1. ožujka 2023., kada na snagu stupa popis proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Dakle, AZTN od 1. ožujka 2022. primjenjuje sve odredbe ZNTP-a, osim odredbi koje se odnose na krajnju prodajnu cijenu i iz toga pojma izvedene nepošten trgovačke prakse definirane odredbama članka 11. stavka 1. točke 26. i 27. te članka 12. stavka 2. točke 2. ZNTP-a), koje se primjenjuju od 1. ožujka 2023. **a**

! Odredbe ZNTP-a

AZTN podsjeća da su odredbe ZNTP na snazi od 1. rujna 2021., a kupci su imali rok do 1. ožujka 2022. za usklađenje ugovora i načina poslovanja s odredbama toga zakona. Isto tako, kupci na koje se nije primjenjivao Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom ("Narodne novine", broj 117/17.), morali su do 1. ožujka 2022., sklopiti ugovore sa svojim dobavljačima poljoprivrednih i/ili prehrambenih proizvoda, ako ispunjavaju uvjete u smislu članka 3. ZNTP-a.

Komisija poziva na komentiranje nacрта revidiranih pravila o sporazumima o horizontalnoj suradnji između poduzetnika

Europska komisija je 1. ožujka pokrenula javno savjetovanje i pozvala sve zainteresirane da komentiraju nacrt dviju revidiranih uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću (Uredba o skupnom izuzeću za sporazume o istraživanju i razvoju i Uredba o skupnom izuzeću za sporazume o specijalizaciji) i nacrt revidiranih horizontalnih smjernica.

Nacrti revidiranih uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću i horizontalnih smjernica izrađeni su nakon postupka preispitivanja i evaluacije pokrenutog u rujnu 2019. Cilj je prilagoditi postojeća pravila u određenim područjima za koja je evaluacijom utvrđeno da nisu u potpunosti prilagođena gospodarskim i društvenim kretanjima u posljednjih deset godina, kao što su digitalna i zelena tranzicija. Nadalje, neke odredbe iz uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću smatrale su se krutima i složenima, a razina pravne sigurnosti koju su pružale horizontalne smjernice smatrala se neujednačenom za različite vrste obuhvaćenih sporazuma o horizontalnoj suradnji.

Izvršna potpredsjednica nadležna za politiku tržišnog natjecanja Margrethe Vestager izjavila

je: "Revizija uredbi i smjernica o skupnom horizontalnom izuzeću važan je politički projekt jer se poduzetnicima pojašnjava kad mogu surađivati s konkurencijom. Horizontalna suradnja može dovesti do znatnih gospodarskih koristi i koristi za održivost, a to uključuje i potporu digitalnoj i zelenoj tranziciji. Predloženim revidiranim pravilima nastoji se održati korak s novim kretanjima kako bi se mogla ostvariti korisna suradnja, primjerice u području održivosti ili razmjene podataka. Pozivamo zainteresirane strane da komentiraju nacrt revidiranih pravila je će nam to pomoći da dovršimo nova pravila koja će stupiti na snagu 1. siječnja 2023."

Predložene izmjene

Kako je detaljnije objašnjeno u [napomeni s objašnjenjima](#) priloženoj nacrtima revidiranih uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću i horizontalnih smjernica, predloženim izmjenama nastoji se postići sljedeće:

1) olakšati suradnju poduzetnicima u područjima kao što su istraživanje i razvoj i proizvodnja tako što će se: pojasniti tekst uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću i horizontalnih

smjernica; dodati nove smjernice o primjeni uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću i malo proširiti područje primjene Uredbe o skupnom izuzeću za sporazume o specijalizaciji kako bi se obuhvatili, primjerice, jednostrani sporazumi o specijalizaciji između više od dvije strane.

2) osigurati trajnu učinkovitu zaštitu tržišnog natjecanja tako što će se od pravila EU-a o tržišnom natjecanju izuzeti: sporazumi o istraživanju i razvoju koji se odnose na potpuno nove proizvode, tehnologije i procese i rad u području istraživanja i razvoja koji je usmjeren prema posebnom cilju, ali još nije definiran proizvod ili tehnologija. Do tog će izuzeća doći samo ako postoje dostatni usporedivi konkurentski naponi u području istraživanja i razvoja.

3) uključiti novo poglavlje o ocjeni horizontalnih sporazuma kojima se nastoje ostvariti ciljevi održivosti te nove smjernice o razmjeni podataka, sporazumima o dijeljenju mobilne infrastrukture i konzorcijima koji sudjeluju u nadmetanju

4) pojednostavniti administrativni nadzor koji provode Europska komisija i nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje

nje tako što će se racionalizirati i ažurirati opći okvir za ocjenjivanje sporazuma o horizontalnoj suradnji.

Sljedeći koraci

Zainteresirane strane pozivaju se da [dostave svoje komentare](#) na nacrt pravila do 26. travnja 2022.

Kontekst preispitivanja

Komisija je [u svibnju 2021.](#) objavila [radni dokument službi Komisije](#) u kojem su navedeni rezultati evaluacije postojećih uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću i horizontalnih smjernica. Evaluacija je pokazala da su uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću i horizontalne smjernice korisni instrumenti te da su i dalje relevantni za zainteresirane strane. U okviru evaluacije ipak su utvrđena područja u kojima su moguća poboljšanja učinkovitosti, relevantnosti i usklađenosti te dijelovi u kojima je tekst uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću i horizontalnih smjernica nedovoljno jasan, previše krut ili ga je teško tumačiti. Nakon te evaluacije Komisija je u lipnju 2021. pokrenula procjenu učinka tijekom koje je prikupila dodatne dokaze o područjima u kojima su potrebna poboljšanja, među ostalim putem [otvorenog javnog savjetovanja](#), nekoliko ciljanih upitnika i radionica te savjetovanja s nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje. Osim toga, Komisija je od pet

stručnjaka zatražila popratne studije o posebnim temama povezanim s uredbama o skupnom horizontalnom izuzeću, sporazumima o zajedničkoj nabavi i sporazumima o održivosti. Komisija je objavila i [popratne studije stručnjaka](#).

Osnovne informacije o uredbama o skupnom horizontalnom izuzeću

Horizontalni sporazumi o suradnji dvaju ili više konkurenata koji posluju na istoj razini na tržištu mogu dovesti do znatnih gospodarskih koristi i koristi za održivost, posebno ako poduzetnici kombiniraju komplementarne aktivnosti, vještine ili imovinu. Horizontalna suradnja može pridonijeti podjeli rizika, uštedi troškova, povećanju ulaganja, udruživanju znanja i iskustva, poboljšanju kvalitete i raznolikosti proizvoda te

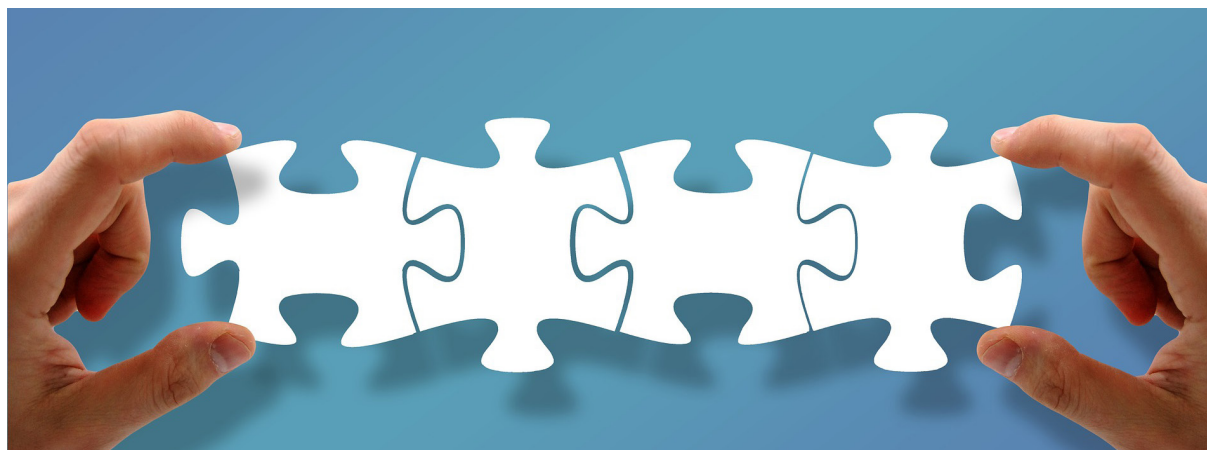
ubrzanju inovacija. Može pridonijeti i ublažavanju nestašica i poremećaja u lancima opskrbe ili smanjenju ovisnosti o određenim proizvodima, uslugama i tehnologijama.

Horizontalna suradnja kojom se potiče tržišno natjecanje u područjima kao što su sporazumi o istraživanju i razvoju te specijalizaciji koji su obuhvaćeni uredbama o skupnom horizontalnom izuzeću ključna je za digitalnu i zelenu tranziciju i može pridonijeti

dobrom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. U uredbama o skupnom horizontalnom izuzeću utvrđeno je da su sporazumi o istraživanju i razvoju te specijalizaciji koji ispunjavaju određene uvjete izuzeti od primjene članka 101. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ("UFEU") jer se pretpostavlja da ispunjavaju zahtjeve iz članka 101. stavka 3. UFEU-a. Na temelju članka 101. stavka 3. UFEU-a takvi sporazumi mogu se proglasiti spojivima

s jedinstvenim tržištem pod uvjetom da se njima pridonosi poboljšanju proizvodnje ili distribucije robe ili promicanju tehničkog ili gospodarskog napretka, a da se potrošačima istodobno omogući pravedan udio u koristima koje iz toga proizlaze bez onemogućavanja tržišnog natjecanja. Uredbama o skupnom horizontalnom izuzeću stoga se pokrivaju te kategorije sporazuma. U horizontalnim smjernicama navedene su smjernice za tumačenje i primjenu uredbi o skupnom horizontalnom izuzeću te za samoprocjenu usklađenosti s člankom 101. stavkom 1. i člankom 101. stavkom 3. UFEU-a u području istraživanja i razvoja te specijalizacije, ali i za druge vrste sporazuma o horizontalnoj suradnji koji nisu obuhvaćeni uredbama o skupnom horizontalnom izuzeću. To uključuje ugovore o kupnji, stavljanju na tržište, standardizaciji i ugovore sa standardnim odredbama, ali i općenito razmjenu informacija.

! HORIZONTALNA SURADNJA KOJOM SE POTIČE TRŽIŠNO NATJECANJE U PODRUČJIMA KAO ŠTO SU SPORAZUMI O ISTRAŽIVANJU I RAZVOJU TE SPECIJALIZACIJI KOJI SU OBUHVAĆENI UREDBAMA O SKUPNOM HORIZONTALNOM IZUZEĆU, KLJUČNA JE ZA DIGITALNU I ZELENU TRANZICIJU I MOŽE PRIDONIJETI DOBROM FUNKCIONIRANJU UNUTARNJEG TRŽIŠTA

Dodatne informacije

Vidjeti [posebnu internetsku stranicu Glavne uprave za tržišno natjecanje](#), koja sadržava sve doprinose zainteresiranih strana dostavljene u kontekstu evaluacije i procjene učinka, sažetke različitih aktivnosti savjetovanja, radne dokumente službi Komisije o evaluaciji i izvješća stručnjaka pripremljena za procjenu učinka. **a**

Komisija provodi savjetovanje s dionicima o sporazumima o održivosti u poljoprivredi

Europska komisija poziva dionike kao što su primarni proizvođači, prerađivači, proizvođači, trgovci na veliko, trgovci na malo i pružatelji ulaznih materijala da podijele svoja iskustva sa sporazumima čija je svrha postizanje ciljeva održivosti u lancima opskrbe poljoprivredno-prehrambenim proizvodima.

Sporazumi u poljoprivrednom sektoru

Povratne informacije pomoći će Komisiji u izradi smjernica o novom odstupanju kojim se sporazumi o održivosti u području poljoprivrede izuzimaju od pravila o tržišnom natjecanju (pod određenim uvjetima). U

pravu Unije općenito su zabranjeni sporazumi među poduzetnicima koji ograničavaju tržišno natjecanje, kao što su sporazumi među konkurentima koji dovode do viših cijena ili manjih količina proizvoda. Međutim, Europski parlament i Vijeće EU-a nedavno su donijeli novo odstupanje kojim se dopuštaju takva ograničenja u sporazumima u poljoprivrednom sektoru pod uvjetom da su neophodna za postizanje standarda održivosti koji su viši od obveznih standarda EU-a ili nacionalnih obveznih standarda. To je odstupanje utvrđeno Uredbom o ZOT-u 1308/2013 koja je dio zajedničke poljoprivredne politike Unije. Ti bi sporazumi trebali biti

usmjereni na određene okolišne ciljeve, smanjenje upotrebe pesticida i opasnosti od antimikrobne otpornosti te na zaštitu zdravlja i dobrobiti životinja.

Stranke sporazuma trebali bi biti poljoprivredni proizvođači koji eventualno posluju s drugim subjektima iz lanca opskrbe.

Smjernice Europske komisije

Vijeće i Parlament zatražili su od Komisije da do 8. prosinca 2023. godine objavi smjernice o uvjetima za primjenu tog odstupanja. To bi pridonijelo i ispunjenju mandata Komisije u okviru [strategije "od polja do stola"](#) kako bi se pojasnilo područje primjene pravila o tržišnom natjecanju za kolektivne mjere u području poljoprivrede.

Komisija se savjetuje s dionicima kako bi pribavila više informacija o vrstama sporazuma o održivosti koje su dionici dosad razvili ili bi željeli razviti, o mogućim ograničenjima tržišnog natjecanja koja su dosad mogla ili bi ubuduće mogla proizaći iz takvih sporazuma te o mogućem učinku takve suradnje na opskrbu, cijene i inovacije. Komisija stoga

posebno traži mišljenje primarnih proizvođača i njihovih organizacija, prerađivača, proizvođača, trgovaca na veliko, trgovaca na malo, pružatelja ulaznih materijala te međustrukovnih organizacija.

Doprinos mogu dati i druge zainteresirane strane, kao što su sektorski analitičari, pripadnici akademske zajednice i organizacije specijalizirane za pitanja održivosti u poljoprivredi.

Pozivamo dionike da svoja stajališta iznesu do 23. svibnja 2022. na Komisijinih internetskim stranicama za savjetovanje. Komisija će pomno preispitati sve dostavljene informacije i na internetskim stranicama za savjetovanje objaviti podneske dionika, sažetak glavnih nalaza i zaključke. Komisija predviđa da će se javno savjetovanje o nacrtu smjernica održati 2023.

Kontekst

Člankom 101. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ("UFEU") zabranjeni su sporazumi među poduzetnicima koji ograničavaju tržišno natjecanje. Međutim, u članku 42. UFEU-a navodi se da se pravila o tržišnom natjecanju u području poljopri-

vrede primjenjuju samo u mjeri koju utvrde Parlament i Vijeće. U kontekstu reforme zajedničke poljoprivredne politike za razdoblje 2023. – 2027. zakonodavci su 2021. donijeli novo odstupanje od pravila o tržišnom natjecanju za poljoprivredne proizvode. Novo odstupanje sadržano je u članku 210.a Uredbe 2021/2117, kojim se mijenja Uredba 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda.

U toj se odredbi navodi da su sporazumi čija je svrha postizanje određenih ciljeva održivosti primjenom standarda koji su viši od standarda propisanih pravom Unije i/ili nacionalnim pravom dopušteni pod uvjetom da su sva ograničenja tržišnog natjecanja koja proizlaze iz takvih sporazuma neophodna za postizanje predmetnih ciljeva. Osim toga, Komisija i nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje imaju pravo zaustaviti donošenje sporazuma o održivosti ili zahtijevati njihove izmjene ako je to potrebno kako bi se spriječilo isključivanje tržišnog natjecanja ili ako se smatra da su ugroženi ciljevi iz članka 39. UFEU-a. **a**

Međunarodna mreža za tržišno natjecanje (ICN) suspendirala Rusiju iz članstva i aktivnosti

U članstvu ICN-a (Međunarodne mreže za tržišno natjecanje) sudjeluje 140 tijela za tržišno natjecanje iz 130 jurisdikcija diljem svijeta. Osnovana je u cilju suradnje i konvergencije među nadležnim tijelima, a ruska i ukrajinska agencija su njezine članice.

Aktivnosti ICN-a odvijaju se na dobrotoljnoj osnovi i temelje se na dobrohotnosti i suradnji članica. Članice su u stalnom kontaktu, zajednički rade na poboljšanju politike tržišnog natjecanja i suradnje. Članice se redovito sastaju kako bi razvile zajedničke standarde i razmijenile mišljenja.

U svjetlu nedavnih događanja u Ukrajini i njihovog utjecaja na suradnju između članica ICN-a, temeljem savjetovanja i svojih ovlasti, predsjedavajući ICN-a Andreas Mundt odlučio je da je funkcioniranje mreže ugroženo te je razmatrajući pitanje sudjelovanja ruskog regulatora za tržišno natjecanje – Federalnog Anti-monopolnog ureda Ruske federacije (FAS Rusija), donio odluku da se njegovo sudjelovanje u aktivnostima ICN-a suspendira. Budu li se okolnosti promijenile, ova će se odluka ponovno razmotriti, stoji u priopćenju koje je zaprimila i hrvatska Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja. O ovoj je odluci obaviješten i FAS Rusija. **a**

Španjolska kaznila nacionalnog poštanskog operatora s 32,6 milijuna eura za zlouporabu vladajućeg položaja primjenom popusta velikim kupcima

Španjolsko tijelo za tržišno natjecanje (CNMC) izreklo je kaznu u iznosu od 32,6 milijuna eura pružatelju poštanskih usluga u državnom vlasništvu Sociedad Estatal Correos y Telégrafos (Correos) za zlouporabu vladajućeg položaja primjenom popusta koje je odobravao velikim kupcima. Riječ je o popustima koji su poticanjem vjernosti velikih poslovnih korisnika za cilj imali isključivanje konkurenata s tržišta i sprečavanje ulaska novih pružatelja poštanskih usluga na tržište barem od 2015. do 2019. godine. Povreda je utvrđena na tržištu klasičnih poštanskih usluga za velike poslovne korisnike koji šalju skupne pismovne pošiljke, naročito kompanije iz bankarskog sektora, osiguranja, telefonskih usluga, šoping centri i supermarketi.

Rabati koji su smatrani zlouporabom odnosili su se na uvjete i retroaktivnost, produženo trajanje, automatsko produljenje ugovora, netransparentnost izračuna popusta i njihove primjene. Budući da nacionalni pružatelj poštanskih usluga Correos ima preko 95% tržišnog udjela, CNMC je utvrdio da rabati predstavljaju povredu nacionalnog zakona o tržišnom natjecanju, ali i članka 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Ovu odluku CNMC-a Correos može osporavati pred nadležnim nacionalnim sudom u roku od dva mjeseca od donošenja ove odluke. **a**

Francuska kaznila nacionalnog pružatelja elektroenergetskih usluga s 300 milijuna eura za zlouporabu tarifnog sustava

Nakon provedenog postupka nagodbe, francusko tijelo za tržišno natjecanje izreklo je umanjenju kaznu Électricité de France (EDF) u iznosu od 300 milijuna EUR, za zlouporabu vladajućeg položaja kao pružatelja tarifnih elektroenergetskih usluga koje se obavljaju kao javne usluge na tržištu opskrbe električnom energijom. EDF se također obvezao da će u slijedeće tri godine alternativnim opskrbljivačima električnom energijom osigurati pristup tržištu i odvojiti opskrbu kupaca po reguliranim cijenama od kupaca koji energiju kupuju po tržišnim cijenama. Postupak je pokrenut temeljem inicijative poduzetnika Engie, dok su nenajavljene pretrage utvrdile postupanja koja su trajala od 2004. i 2021. godine u kontekstu postupnog otvaranja energetskega sektora konkurenciji.

Naime, 2007. godine svi su francuski potrošači bili povlašteni kupci po tržišnim cijenama električne energije, a dok su regulirane tarife za trgovačka društva

ukinute 2016. godine, određene regulirane naknade za kućanstva ostale su u primjeni. Nestankom reguliranih tarifa za poslovne korisnike, EDF je koristio bazu podataka klijenata po reguliranim tarifama i tako je zadržao svoj tržišni udjel i ograničio ulazak konkurenata. Korištenje tih baza podataka omogućilo je EDF-u pratiti navike svojih kupaca u smislu opskrbe plinom i energetskega usluga pa tako i izradu ponuda usluga koje prate opskrbu električnom energijom.

Cilj navedenog postupanja bio je zadržati tržišni udjel u sektoru opskrbe električnom energijom, ojačati poziciju na povezanom tržištu plina i energetskega usluga, koristiti ljudske i tehničke resurse povezane s reguliranim tarifama, koje njegovi rivali na tržištu nisu mogli pratiti.

EDF je na opisani način ostvario prednost na tržištu koja je ojačala njegov položaj na tržištu u energetskega sektoru i uzrokovala kašnjenje u razvoju alternativnih opskrbljivača. **a**

Odluke AZTN-a u veljači i ožujku 2022.:

- [Zakon o veterinarstvu \("Narodne novine", br. 82/13., 148/13., 115/18. i 52/21.\) - Mišljenje](#)
- [Hrvatska veterinarska komora - analiza komorskog sustava - Mišljenje](#)
- [Visina upisnine u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore - Mišljenje](#)